

## บทที่ 2

### วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายสำรวจ (Descriptive Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นที่บ้าน อาหารชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมา ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะแยกกล่าวตามลำดับ ดังนี้

#### กลุ่มตัวอย่าง

##### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่ตั้งบ้านเรือนและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป้าหมายที่เข้าร่วมในโครงการป่าพื้นที่บ้าน อาหารชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ 2542 ประกอบด้วย 3 อำเภอ 3 ตำบล 6 หมู่บ้าน จำนวน 948 ครัวเรือน แสดงรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรจำแนกตามรายหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวน(ครัวเรือน)
บ้านจือแร	ริโก่	สุโขทัย	123
บ้านตะลึงบุเกะ	ริโก่	สุโขทัย	283
บ้านบาลูกา	ริโก่	สุโขทัย	169
บ้านจุดแดง	มะนังตายอ	เมือง	108
บ้านโคกสูง หมู่ 2	บางขุนทอง	ตากใบ	115
บ้านโคกสูง หมู่ 3	บางขุนทอง	ตากใบ	150
<b>รวม</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>948</b>

ที่มา : สำนักงานป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา 2542

## 1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่เข้าร่วมในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาส ในปีงบประมาณ 2542 จำนวน 281 คน จาก 6 หมู่บ้าน ซึ่งมีวิธีการได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามาเน่ (ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 11)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ  $n$  แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง  
 $N$  แทน จำนวนประชากร  
 $e$  แทน ความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากการสุ่มตัวอย่าง  
 เท่าที่ยอมรับได้

2.2 ในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งสามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{948}{1 + 948(0.05)^2} \\ &= 281 \end{aligned}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 281 คน

2.3 สุ่มตัวอย่างจากจำนวนครัวเรือนแต่ละหมู่บ้านร้อยละ 30 ของประชากรโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากของประชากรแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement) จนได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการครบ 281 คน ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านจือแร	ริโก่	สุโขทัย	123	36
บ้านตะโล๊ะบูกะ	ริโก่	สุโขทัย	283	84
บ้านบาลูกา	ริโก่	สุโขทัย	169	50
บ้านจุดแดง	มะนังตายอ	เมือง	108	32
บ้านโคกงู หมู่ 2	บางขุนทอง	ตากใบ	115	34
บ้านโคกงู หมู่ 3	บางขุนทอง	ตากใบ	150	45
รวม	6	3	948	281

ที่มา : สำนักงานป่าไม้จังหวัดนราธิวาส

### แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายแบบสำรวจ (Descriptive Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาส โดยหาระดับการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา การเป็นผู้นำกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการได้รับการฝึกอบรม การคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ กับการมีส่วนร่วมในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาส รวมทั้งหาตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน ในจังหวัดนราธิวาส สำหรับระบบข้อมูลในการวิจัยแสดงรายละเอียด ดังตาราง 4

ตาราง 4 ระบบข้อมูลในการวิจัย

ลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	สถิติ/วิธีวิเคราะห์	ผู้ให้ผล การวิจัย
<p>1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน ทั้ง 4 ด้าน คือ</p> <p>1.1 การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา</p> <p>1.2 การมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา</p> <p>1.3 การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการฯ</p> <p>1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล</p>	แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม	คะแนนจากแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับอยู่ในมาตราวัดอันดับภาค (Interval Scale)	ประชาชนในหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาส	เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria )	ค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	1.กรมป่าไม้ 2.ป่าไม้เขตปัตตานี 3. สำนักงานป่าไม้จังหวัดนราธิวาส 4.สำนักงานป่าไม้อำเภอในจังหวัดนราธิวาส
<p>2.ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายได้ ระดับการศึกษา การเป็นผู้นำ กลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการได้รับการฝึกอบรม การคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์กับการมีส่วนร่วม</p>	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม	ข้อมูลทั่วไปอยู่ในมาตราวัดนามบัญญัติ(Nominal Scale) -คะแนนของแบบวัดทุกฉบับมีลักษณะเป็นแบบ	เหมือนข้อ 1	ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)	เหมือนข้อ 1

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	สถิติ/วิธีวิเคราะห์	ผู้ใช้ผลการวิจัย
ในโครงการป่า พื้นบ้าน อาหาร ชุมชนทั้ง 4 ด้าน	แบบสอบถาม เกี่ยวกับการคาด หวังเกี่ยวกับผล ประโยชน์ที่จะได้รับ	มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)อยู่ใน มาตราวัด อันตรภาค (Interval Scale)				
3. หาตัวพยากรณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อ การมีส่วนร่วมของ ประชาชนใน โครงการป่าพื้น บ้าน อาหารชุมชน ในจังหวัด นราธิวาส	เหมือนข้อ 2	เหมือนข้อ 2	เหมือนข้อ 1	- ทดสอบ นัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.05	-วิเคราะห์ การถดถอย พหุคูณแบบ ขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	เหมือนข้อ 1
4. ปัญหา อุปสรรคและข้อ เสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาการมี ส่วนร่วมของ ประชาชนในโครง การป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนใน จังหวัดนราธิวาส	แบบ สอบถาม คำถาม ปลายเปิด	ข้อมูลที่ได้ อยู่ใน มาตราวัด นามบัญญัติ (Nominal Scale)	เหมือนข้อ 1		วิเคราะห์ เนื้อหา ( Content Analysis ) โดยแจกแจง ความถี่และ หาค่าร้อยละ	เหมือนข้อ 1

## เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ

ป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาส โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ คือ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา การเป็นผู้นำกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับการฝึกอบรม การคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตามคือ

ด้านการมีส่วนร่วมคิด	จำนวน	10	ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	จำนวน	10	ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามโครงการ	จำนวน	20	ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	จำนวน	13	ข้อ
กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้			
มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

**ตอนที่ 3** แบบสอบถามการคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

**ตอนที่ 4** แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open - ended Questions) จำนวน 4 ข้อ

## วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดหลักการสร้างโดยการสร้างตารางวิเคราะห์พฤติกรรม เป็นพฤติกรรมหลัก พฤติกรรมย่อย พฤติกรรมบ่งชี้ของตัวแปรต่างๆ
2. สร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด เกี่ยวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน คือ
  - 2.1 การมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา
  - 2.2 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
  - 2.3 ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม
  - 2.4 ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอบริการและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง
4. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามคำแนะนำของอาจารย์ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) หรือความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) โดยพิจารณาจากความเห็นและให้คะแนน แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม ซึ่งคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็น มีดังนี้
  - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
  - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
  - 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
 จากนั้นนำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาหาคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (Index of Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะการมีส่วนร่วม  
ทั้ง 4 ด้าน

$$\sum \frac{R}{N} \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ}$$

$$N \text{ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

การวิเคราะห์ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัด ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นจะถูกตัดออกไปหรือนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งผลการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีดังนี้

แบบวัดการมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

แบบวัดการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ วางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

แบบวัดการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติกิจกรรมโครงการ จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

แบบวัดการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลโครงการ จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

แบบวัดการคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ จำนวน 13 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ครัวเรือนแล้วนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ โดยแบ่งเป็น

#### 5.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

โดยนำผลการทดลองใช้เครื่องมือ มาหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม ของแบบวัดการคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ แบบวัดการมีส่วนร่วม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - total correlation) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	$r_{xy}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
	X	แทน	คะแนนรายข้อของแต่ละคน



$\Sigma Y$	แทน	คะแนนรวมของแต่ละคน
$\Sigma X$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร X
$\Sigma y$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร y
$\Sigma Xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และตัวแปร y
$\Sigma X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร x
$\Sigma y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร y

หลังจากนั้นทำการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าที่ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ปราวณี ทองคำ, 2539)

$$t = \frac{r\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}} \quad ; \quad df = n - 2$$

เมื่อ	$t$	แทน	ค่าของการแจกแจงใน t-distribution
	$r$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$n$	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$df$	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามชุดต่างๆ มีดังนี้  
 แบบวัดการมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหา จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .5953 - .7248  
 แบบวัดการมีส่วนร่วมวางแผนฯ จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .3936 - .6622  
 แบบวัดการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .2725 - .8285  
 แบบวัดการมีส่วนร่วมประเมินผล จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .4493 - .8275  
 แบบสอบถามวัดการคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับ จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .5222 - .7596

## 5.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

เครื่องมือซึ่งเป็นแบบวัดการคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ แบบวัดการมีส่วนร่วมนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$  - Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach, 1990 : 204) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left( 1 - \frac{\sum s_i^2}{\sum s_x^2} \right)$$

เมื่อ	$\alpha$	แทน	ความเชื่อมั่นได้ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
	$n$	แทน	จำนวนแบบสอบถาม
	$s_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ (Single Item Variance)
	$s_x^2$	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Total Test Variance)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดต่างๆ มีดังนี้  
แบบวัดการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหา จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

.9005

แบบวัดการมีส่วนร่วมวางแผนฯ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8546  
แบบวัดการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

.9117

แบบวัดการมีส่วนร่วมประเมินผล จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9029  
แบบสอบถามวัดการคาดหวังผลฯ จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9186

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงป่าไม้จังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ของสำนักงานป่าไม้จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ป่าไม้อำเภอของแต่ละอำเภอที่เป็นหมู่บ้านเป้าหมายจำนวน 1 คน มาเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยโดยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่างๆของแบบสอบถามให้ผู้ช่วยผู้วิจัยได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน
3. ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากหมู่บ้านในการประสานงานกับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการ เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในวันศุกร์หลังเวลาละหมาดตอนบ่าย เพราะเป็นเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่พัก

ผอนอยู่กับบ้าน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์กับประชาชนที่ไม่สามารถอ่านแบบสอบถามเองได้ หรืออ่านแล้วไม่เข้าใจ ส่วนคนที่สามารถตอบแบบสอบถามเองได้ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 อาทิตย์หลังจากวันที่ได้รับแบบสอบถามแล้ว โดยผู้วิจัยทำการติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การรวบรวมแบบสอบถามสำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยได้รวบรวมทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้ว ส่วนแบบสอบถามที่เหลือจะทำการเก็บรวบรวมภายหลังจากวันที่แจกแบบสอบถาม 1 อาทิตย์ เมื่อได้แบบสอบถามทั้งหมดแล้ว นำมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วทำการคัดเลือกเฉพาะชุดที่สมบูรณ์ จำนวน 281 ชุด ตามอัตราส่วนของแต่ละหมู่บ้านที่กำหนดไว้

5. นำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้ว จึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา การเป็นผู้นำกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับการฝึกอบรมการคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับ และแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน ทั้ง 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการ

ติดตามและประเมินผล

2. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับการมีส่วนร่วมในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนทั้ง 4 ด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ( $r_{xy}$ )

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน ทั้ง 4 ด้าน

4. หาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน ในจังหวัดนราธิวาส โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple

Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC<sup>+</sup> (Statistical Package for the Social Sciences)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

#### 1. สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา มีดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน ราไพ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา, 2532 : 72) ดังนี้

$$\text{ร้อยละของตัวแปร} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

1.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (Murray R. Spiegel, 1961 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$N$	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2534 : 74)

$$.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$$\frac{(\sum X)^2}{N} \quad \begin{array}{l} \text{แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง} \\ \text{แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \end{array}$$

## 2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้สูตร (อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 : 144) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ

$r$ หรือ $r_{xy}$	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร
$N$	แทน	จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร X
$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร Y
$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนนตัวแปร X กับคะแนน
		ของตัวแปร Y เป็นคู่ ๆ ในรูปคะแนนดิบ
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร X
$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร Y

2.2 ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ( $r$ ) ใช้ในการทดสอบค่า  $t$  (t-test) ใช้สูตร (อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 180-181) ดังนี้

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}} ; df = N-2$$

เมื่อ

$t$	แทน	ค่าของการแจกแจงใน t-distribution
$r$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

2.3 หาปัจจัยตัวพยากรณ์ที่ดีที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนในจังหวัดนราธิวาสโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC<sup>+</sup> (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer)